

מינהל | FOREIGN TRADE
סחר חוץ | ADMINISTRATION

Ministry of Industry, Trade and Labor
Israel Economic and Trade Office

דרום קוריאה

סקירה כלכלית: רבעון IV 2012

תוכן העניינים

3.....	תקציר
5.....	דרום קוריאה – מגמות והתפתחויות
6.....	כלכלת דרום קוריאה
8.....	סחר חוץ
9.....	יחסי הסחר בין ישראל לדרום קוריאה
12.....	ענפים פוטנציאליים
18.....	תרבות עסקית בקוריאה
20.....	דרום קוריאה – יציאה מהמשבר הכלכלי
21.....	פרטי התקשרות

תקציר

דרום קוריאה תעודת זהות

מיקום: מזרח אסיה, חצי אי הגובל בצפון עם צפון קוריאה. שכנתה מעבר לים במזרח היא יפן וממערב סין.

אוכלוסיה: 48.8 מיליון נפש (יולי 2012)

שפה רשמית: קוריאנית

שטח: 99,460 קמ"ר

עיר בירה: סיאול

מבנה פוליטי: רפובליקה דמוקרטית, מבנה כלכלי קפיטליסטי

שער חליפין: דולר אמריקאי לווין קוריאני (2012): \$1 – 1,1132 וון

מאפיינים כלליים של כלכלת קוריאה

- מיעוט במשאבים טבעיים ותלות בכוח אדם איכותי, יבוא מקורות אנרגיה וחומרי גלם לתעשייה.
- יצוא המתבסס על מוצרים מרכזיים כמו מתכת, אוניות, מכונות, זכרונות למחשבים, טלפונים סלולאריים, טלוויזיות, מזגנים, בינוי פרויקטים, תשתיות תקשורת. חשוב לזכור כי תנודות באחד מהמוצרים הללו עשויות להשפיע על הכלכלה הקוריאנית כולה.
- שותפות הסחר של קוריאה הן סין (24.4% מהיצוא ו-16.5% מהיצוא), ארה"ב (10.1% מהיצוא ו-8.5% מהיבוא), ויפן (7.1% מהיצוא ו-13% מהיבוא).
- סיאול הינה מרכז העסקים של קוריאה. העיר משרתת 20 מיליון אנשים ונתמכת ע"י ייצור באזורים שונים של קוריאה.
- הכלכלה הקוריאנית נשענת על מספר קונגלומרטים ואלפי חברות הנותנות שירותים לחברות אלה. דוגמאות למעמדה העולמי של התעשייה הקוריאנית ניתן למצוא בנתונים הבאים:
- קוריאה ידועה כמעצמת טכנולוגיות מידע (IT), שכן בקוריאה ישנה תשתית מידע כגון פס אינטרנט רחב אשר מקיף את המדינה כולה. קוריאה דוגלת בשיפור סביבת העסקים במדינה ושואפת להפוך למוקד עסקי מרכזי בצפון מזרח אסיה.
- קוריאה היא יצרנית הסמיקונדוקטורים השנייה בגודלה בעולם. בתחום רכיבי הזיכרון, קוריאה היא היצרן הגדול בעולם. חברת סמסונג הינה היצרנית הגדולה בעולם בתחום זה.
- קוריאה היא יצרנית האניות השנייה בגודלה בעולם, אוחזת ביותר מחצי מנתח השוק העולמי. יונדאי נחשבת ע"י רבים כמובילה באיכות בקרב החברות הבונות אניות.
- קוריאה היא יצרנית מוצרי אלקטרוניקה השלישית בגודלה בעולם. קוריאה היא יצרנית ה-LED הגדולה בעולם, היצואנית הגדולה בעולם של תנורי מיקרוגל ומסכי TFT.
- קוריאה היא יצרנית מוצרי פלדה הגדולה בעולם. לפי הדיווח של WSD (World Steel Dynamics) חברת POSCO הינה החברה הראשונה בגודלה באסיה בתחום הפלדה.
- קוריאה היא יצואנית מוצרי הטקסטיל הרביעית בגודלה בעולם.
- קוריאה היא יצרנית המכוניות הרביעית בגודלה בעולם (אחרי גרמניה ולפני הודו). קוריאה יצרה כ-3.2 מיליון רכבים בשנת 2012, אשר יחד עם ייצור חלפים הביאו את סך המכירות באותה שנה לשווי של 71.8 מיליארד דולר.

▪ קוריאה היא יצרנית הכימיקלים החמישית בגודלה בעולם.

כלכלת דרום קוריאה מדורגת במקום ה- 13 בין הכלכלות הגדולות בעולם (אחרי קנדה ולפני מקסיקו) ובמקום הרביעי בקרב מדינות אסיה (אחרי יפן, סין והודו) עם תמ"ג של כ- 1.62 ביליון דולר בשנת 2012.

בשנת 2013 קוריאה צפויה להראות צמיחה חיובית של כ- 2.8% לעומת השנה הקודמת, המהווה ירידה של 1% מהצמיחה של 2012.

התמ"ג לנפש (במונחי כוח קנייה) עלה בשנת 2012 בכ-2.2% לעומת השנה הקודמת והגיע ל- 32,400 דולר (מס' 40 בעולם).

בשנת 2012 היקף סחר החוץ בסחורות של דרום קוריאה הסתכם בכ- 1.068 ביליון דולר. יצוא הסחורות הסתכם בכ- 26 מיליארד דולר, ירידה של כ- 1.4%, ויבוא הסחורות הסתכם בכ- 520.5 מיליארד דולר, ירידה של כ- 0.74% משנה הקודמת.

לקוריאה 9 הסכמי אס"ח עם 46 מדינות (בסוגריים: תאריכי כניסה לתוקף של ההסכמים): צ'ילה (אפריל 2004), סינגפור (מרץ 2006), מדינות EFTA (ספטמבר 2006), מדינות ASEAN (יוני 2007, מוצרים; מרץ 2009, שירותים; ספטמבר 2009, השקעות), הודו (ינואר 2010), מדינות האיחוד האירופי (יולי 2011), פרו (אוגוסט 2011), ארה"ב (מרץ 2012), קולומביה (יוני 2012).

בנוסף למדינות אלו, קוריאה מנהלת סבבי אס"ח בשלבים שונים עם המדינות והגושים הכלכליים הבאים: אוסטרליה, ניו-זילנד, מקסיקו, קנדה, טורקיה, מדינות GCC.

יחסי סחר ישראל – דרום קוריאה

היקף הסחר הסתכם בשנת 2012 בכ- 2.366 מיליארד דולר עם היקף יצוא בסך של כ- 703.7 מיליון דולר ויבוא בסך של כ- 1.663 מיליארד דולר. יצוא הסחורות לדרום קוריאה ירד בכ- 2.4% לעומת השנה הקודמת, ויבוא הסחורות עלה בכ- 3.36% לעומת אשתקד.

הענפים הפוטנציאליים ליצוא הישראלי תעשיית הרכב, תעשיית התרופות - ביו-טכנולוגיה, תעשיית השירותים והציוד הרפואי, איכות הסביבה (מים ואנרגיה), ציוד ושירותי אינטרנט אלחוטי, תעשיית ה-IT, התעשייה הביטחונית, ציוד ושירותי אבטחה, ענף הקוסמטיקה וענף הבניה.

דרום קוריאה – מגמות והתפתחויות

כללי

דרום קוריאה ממוקמת במזרח אסיה, במחציתו הדרומית של חצי האי קוריאה, גובלת בקוריאה הצפונית מצפון, הים היפני ממזרח והים הצהוב ממערב. אוכלוסייתה מונה כ - 48.8 מיליון נפש, ושטחה משתרע על כ - 99.6 אלף קמ"ר.

המחצבים הנפוצים בדרום קוריאה: פחם, טונגסטן, גרפיט, מוליבדום ועופרת.

מבנה פוליטי

רפובליקה דמוקרטית קפיטליסטית מפותחת ויציבה שבה חולקים הנשיא והרשות המחוקקת את השלטון. בראש המדינה עומדת הנשיאה – Park Gyeon-Hye, הנבחרת בבחירות ישירות לקדנציה בת חמש שנים (בדצמבר 2012). הנשיאה ממנה את ראש הממשלה וכן את שריו. הדמוקרטיה הקוריאנית היא רב מפלגתית ומיוצגת באסיפה הלאומית (הרשות המחוקקת) - "האספה הלאומית של קוריאה הדרומית" - הפרלמנט החד ביתי, שנבחרו מכהנים ארבע שנים. הפרלמנט כולל 299 חברים, כאשר 245 מתוכם נבחרים בבחירות מקומיות והשאר על פי ייצוג פרופורציונאלי.

כלכלת דרום קוריאה

כלכלת דרום קוריאה מדורגת במקום ה - 13 בין הכלכלות הגדולות בעולם (אחרי מקסיקו ולפני קנדה) ובמקום הרביעי בקרב מדינות אסיה (אחרי יפן, סין והודו) עם תמ"ג של כ -1.62 ביליון דולר בשנת 2012.

מגוון של אינדיקטורים כלכליים תומכים בהערכה כי שנת 2013 תהיה שנה טובה לכלכלה הקוריאנית, סקר ה-OECD חוזה לקוריאה צמיחה של 4.3% בשנת 2012, בעוד הממוצע העולמי לשנה זו עומד על 4%.

עם זאת, לאור החשיפה של היצוא הקוריאני לגוש היורו, ישנו חשש שעם כניסתה של אירופה למשבר כלכלי, היצוא הקוריאני יפגע באופן ישיר, ולכן הצמיחה תספוג ירידה גם כן.

הפוטנציאל ביבוא הדרום קוריאני

בשנים 2004-2008 גדל יבוא הסחורות והשירותים בקצב שנתי של כ - 16% (שיעור מצטבר של כ - 82%). בשנת 2009 נרשמה ירידה בערך הדולרי של יבוא הסחורות והשירותים בשיעור נומינלי של כ - 23%. משנת 2010 צפויה להתחדש מגמת הגידול ביבוא הסחורות והשירותים ולהגיע לשיעור שנתי ממוצע של כ - 15% בתקופת 2010-2014.

אינדיקטורים כלכליים

2012	2011	2010	2009	
2,072	2,000	1,459	831	תמ"ג: (B\$)
31,080	30,000	29,470	27,830	תוצר לנפש במונחי PPP (\$) (\$)
3.6	4.6	6.2	0.1	צמיחה ראלית (% שנתי)
622.84	556.6	464.3	372	יצוא סחורות (B\$)
596.24	524.4	422.4	318	יבוא סחורות (B\$)
3.4	3.4	3.7	3.7	אבטלה (% שנתי)
1.25	1.25	1.25	1.25	ריבית בנק קוריאה
5.51	5.51	5.51	5.65	ריבית פריים
3.4	4	3	2.8	אינפלציה (% סוף שנה)

דירוג אשראי של דרום קוריאה

Moody's	Fitch	S&P
A1	A+	A

סולם דירוג של S&P ושל Fitch: A - יכולת המנפיק לפרוע את התחייבויותיו היא מעבר לממוצע בהשוואה למנפיקים אחרים. ניתן להוסיף סימני (+) או (-) לדירוגים AA ועד CCC כדי לציין את הדירוג הפנימי בכל קטגוריה.

סולם דירוג של Moody's: A1 - יכולת המנפיק לפרוע את התחייבויותיו היא מעבר לממוצע בהשוואה למנפיקים אחרים. ניתן להוסיף 1,2,3 לדירוגים Aa ועד Caa כדי לציין את הדירוג הפנימי בכל קטגוריה. באפריל 2010 חברת Moody's העלתה את דירוג האשראי של דרום קוריאה מ - A2 ל - A1 עם תחזית יציבה.

סחר חוץ

היקף הסחר בסחורות (יבוא + יצוא) בשנת 2012, הסתכם בכ – 1.62 ביליון דולר, יצוא הסחורות בשנה זו הסתכם בכ – 548.2 מיליארד דולר, ירידה של כ - 1.4%, ויבוא הסחורות הסתכם בכ -520.5 מיליארד דולר, ירידה של כ - 0.73% משנה הקודמת.

יצוא הסחורות בשנת 2008 הסתכם בכ - 433 מיליארד דולר, גידול של כ - 14%, זאת בהמשך לעליה שנתית ממוצעת של כ - 14% בשנים 2004 - 2008.

בשנת 2009, נרשמה ירידה של כ - 13.9% ביצוא הסחורות לכ - 363 מיליארד דולר.

בשנת 2010 הייתה התאוששות ביצוא, כאשר היצוא גדל ב-28.3% משנת 2009.

בשנת 2011 יצוא הסחורות הסתכם בכ – 556.6 מיליארד דולר, עליה של כ - 19.9% משנה שלפני כן.

בשנת 2012 יצוא הסחורות הסתכם בכ – 548.2 מיליארד דולר, ירידה של כ - 1.4% דאשתקד.

בשנת 2013 צפויה להיות צמיחה מתונה ביצוא לאור אתגרי הכלכלה של גוש היורו והצמיחה המתונה בארה"ב.

ענפי היצוא העיקריים של דרום קוריאה: מוצרים אלקטרוניים וחשמליים (מהווה כ - 30% היצוא); חומרי גלם ודלקים (כ - 10.4%); מכונות וציוד (כ - 10.3%); כימיקלים (כ - 9.9%).

יעדי היצוא העיקריים של דרום קוריאה: סין - יעד לכ - 24.4% מהיצוא; ארה"ב - יעד לכ - 10.1% מהיצוא; יפן - יעד לכ - 7.1% מהיצוא.

יבוא הסחורות בשנת 2008 הסתכם בכ - 427 מיליארד דולר, עליה של כ - 22% לעומת שנה קודמת, בה הסתכם יבוא הסחורות בכ - 350 מיליארד דולר. בשנים 2004 - 2008 יבוא הסחורות גדל בקצב ממוצע שנתי של כ - 18%.

בשנת 2009, נרשמה ירידה חדה בשיעור של כ - 25.8% בהיקף יבוא הסחורות, והוא הסתכם בכ - 323 מיליארד דולר. למרות זאת, בשנים 2010 - 2014 קצב הגידול ביבוא הסחורות צפוי לעמוד על כ - 12% ממוצע שנתי.

בשנת 2011 יבוא הסחורות הסתכם בכ -524.4 מיליארד דולר, עלייה של כ - 24.1% משנה הקודמת.

בשנת 2012 יבוא הסחורות הסתכם בכ – 520.5 מיליארד דולר, ירידה של כ - 0.73% דאשתקד.

ענפי היבוא העיקריים של דרום קוריאה: חומרי גלם ודלקים (מהווה כ - 61.7% מהיבוא); מוצרים אלקטרוניים וחשמליים (כ - 16.3%); מכונות וציוד (כ - 9.4%); ציוד הובלה (כ - 2.7%).

מקורות היבוא העיקריים של דרום קוריאה: סין - מקור לכ - 16.5% מהיבוא; יפן - מקור לכ - 13% מהיבוא; ארה"ב - מקור לכ - 8.5% מהיבוא; סעודיה - מקור לכ - 7.1% מהיבוא.

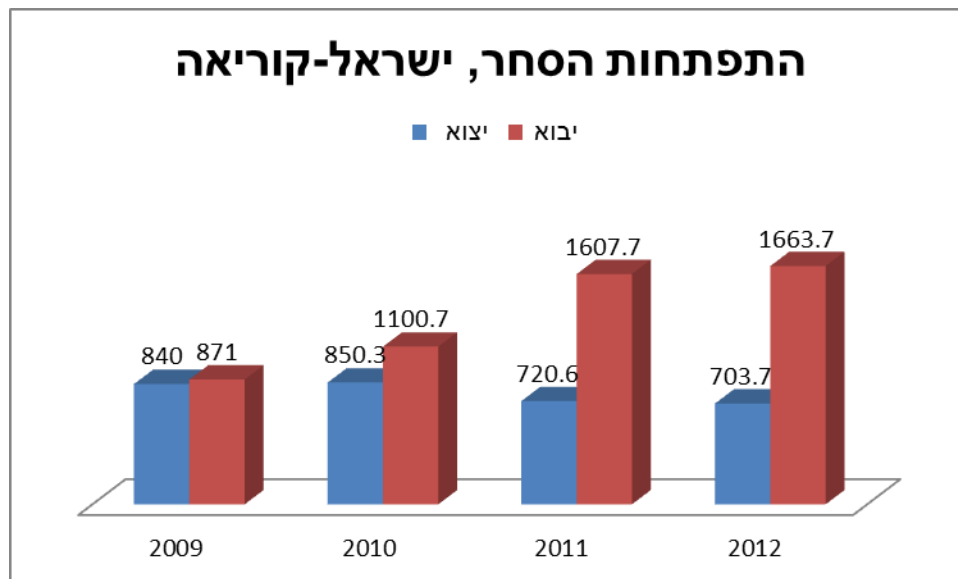

יחסי הסחר בין ישראל לדרום קוריאה¹

היקף הסחר הסתכם בשנת 2012 בכ – 2.366 מיליארד דולר עם היקף יצוא בסך של כ- 703.7 מיליון דולר ויבוא בסך של כ- 1.663 מיליארד דולר. יצוא הסחורות לדרום קוריאה ירד בכ- 2.4% לעומת השנה הקודמת, ויבוא הסחורות עלה בכ- 3.36% לעומת אשתקד.

התפתחות הסחר בסחורות: ישראל - ד. קוריאה					
	2009	2010	2011	2012	שיעור שינוי*
יצוא	840	850.3	720.6	703.7	-2.40%
יבוא	871	1100.7	1607.7	1663.7	3.36%
גרעון מסחרי	31	250.4	887.1	960	7.59%
היקף סחר	1,711	1,951	2,328.30	2,367.40	1.65%

* תקופה מקבילה

* בערך של מיליון דולר

היצוא הישראלי לדרום קוריאה

יצוא הסחורות בשנת 2012 הסתכם בכ – 703.7 מיליון דולר, ירידה של כ – 2.4% לעומת תקופה מקבילה אשתקד.

1 נתוני סחר – הלמ"ס, לא כולל יהלומים

השינויים ביצוא הענפים הבולטים בשנת 2012:

בענף מכונות וציוד חשמלי, ירידה של 3% לסך של 250.4 מיליון דולר המהווים 36% מהיצוא;
בענף מכשור רפואי וכלים אופטיים, עלייה של 6% לסך של 242.1 מיליון דולר המהווים 34% מהיצוא;
בענף כימיקלים, ירידה של 20% לסך של 75.2 מיליון דולר המהווים 11% מהיצוא;
בענף מתכות הבסיס, עלייה של 4% לסך של 103.5 מיליון דולר המהווים 15% מהיצוא;

ענפי יצוא עיקריים של ישראל לד. קוריאה (M\$)						
תיאור ענף (M\$)	2009	2010	2011	2012	שיעור שינוי 2011-2012	משקל ביצוא 2012
מכונות וציוד חשמלי	573	365	258.7	250.4	-3%	36%
מכשור רפואי וכלים אופטיים	127	273	228.4	242.1	6%	34%
כימיקלים	71	88	93.4	75.2	-20%	11%
מתכות פשוטות	38	88	99.2	103.5	4%	15%

היבוא הישראלי מדרום קוריאה

יבוא הסחורות בשנת 2012 הסתכם בכ – 1,663 מיליארד דולר, עליה כ – 3.36% לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

השינויים ביבוא הענפים הבולטים בשנת 2012:

בענף מכונות וציוד חשמלי, ירידה של 14% לכ- 614.3 מיליון דולר המהווים 37% מהיבוא;
בענף כלי רכב, עלייה של 28% לסך של 632.7 מיליון דולר המהווים 38% מהיבוא;
בענף פלסטיק וגומי, ירידה של 14% לסך של 133.5 מיליון דולר המהווים 8% מהיבוא;

ענפי יבוא עיקריים של ישראל מד. קוריאה (M\$)						
תיאור ענף (M\$)	2009	2010	2011	2012	שיעור שינוי 2011-2012	משקל ביבוא 2012
מכונות וציוד חשמלי	379	509	714.8	614.3	-14%	37%
כלי רכב, כלי טיס ושיט	245	267	495.9	632.7	28%	38%
פלסטיק וגומי	94	140	155.6	133.5	-14%	8%

שת"פ במו"פ

לישראל וקוריאה קרן מו"פ דו-לאומית הנקראת KOIL-RDF ,Korea Israel Research and Development Fund. הקרן המכוונת למתן תמיכה כספית בסכום כולל של 6 מיליון דולר בשנה לחברות קוריאניות אשר חוברות לחברות ישראליות בתהליכי מו"פ תעשייתי משותף. מתחילת פעילות הקרן ועד למאי 2012 מומנו כ - 115 פרויקטים משותפים.

ענפים פוטנציאליים

תעשיית הרכב

קוריאה היא יצרנית המכוניות הרביעית בגודלה בעולם (אחרי גרמניה ולפני הודו). קוריאה יצרה כ-4.22 מיליון רכבים בשנת 2011, אשר נוגסים נתח של 7% מסך שוק הרכב הגלובלי

נכון לשנת 2010, בקוריאה 25 יצרני רכב ו-4,166 יצרני חלקים. יצרני הרכב המרכזיים הם יונדאי, קיה (2 יצרני הרכב הגדולות בקוריאה), GM Korea (לשעבר "דייהו"), סאניונג ורנו-סמסונג.

Description	Automotive Industry		
		Auto Industry	Auto Parts Industry
No. of Manufacturers	4,191	25	4,166
No. of Employees	263,867	93,272	170,595
Shipments (KRW billion)	107,150	61,119	46,031
Value added (KRW billion)	35,842	20,276	15,566
Production (KRW billion)	107,712	61,506	46,206
Export (US\$ million)	49,720	37,284	12,436
Import (US\$ million)	7,167	3,131	4,036
Trade Balance (US\$ million)	42,553	34,153	8,400
Overseas Direct Investment (US\$ million)	1,038	495	543
Foreign Investment (US\$ million)	565	-	-
Facilities Investment (KRW billion)	5,858	4,074	1,784
Ratio of R&D to Sales (%)	2.17	4.51	1.18

לאור חתימת הסכם אס"ח בין קוריאה לאירופה והסכם אס"ח בין קוריאה לארה"ב (אשר נמצא נכון לעכשיו בשלבי חתימה סופיים), תעשיית הרכב הקוריאנית צפויה לצמוח עם יצוא מוגבר של רכבים לאירופה וארה"ב במחירים תחרותיים יותר.

תעשיית התרופות – ביו - טכנולוגיה

שוק הפארמאבצטיקה הקוריאני מורכב ממגוון רב של חברות קטנות אשר מייצרות תרופות גנריות. בשנת 2009 תעשיית התרופות בקוריאה הגיע לסך של 9.7 מיליארד דולר (1.15% מסך הצריכה העולמית), כאשר התעשייה צמחה ב-2011 לסך של 11.5 מיליארד דולר וצפויה לצמוח לסך של 11.8 מיליארד דולר בשנת 2012.

ההוצאות של קוריאה לשירותי בריאות ממשיכות לגדול, במיוחד לאור הזדקנות האוכלוסייה. קוריאה בין המובילות העולמיות בקצב הזדקנות האוכלוסייה וגורם זה המהווה סכנה אמיתית לצמיחתה הכלכלית. יבוא תרופות חדישות ויצור מקומי של תרופות שפותחו בחו"ל שולטים בשוק התרופות המקומי.

כבר משנת 1999 החלה ממשלת קוריאה לבצע רפורמות בשוק התרופות כגון: שיפור שקיפות מערכת הבריאות, מערכת החזרי הוצאות רפואיות, צמצום הגבלות וחסמים. הדבר תרם לצמיחה חסרת תקדים בענף בשנים

האחרונות, אך עדיין יש לשפר את השקיפות במערכת, לעודד החדרת תרופות חדשות, להבטיח לאזרחי המדינה טיפול בתרופות חדשות ולהוריד את המחירים. בתמיכה ממשלתית, חברות בענף הביו-טכנולוגיה שואפות להשקיע יותר במו"פ (כ - 4%-5% מהמכירות) ולהרחיב את מגוון מוצריהן (לא רק תרופות לגנריות או אנטיביוטיקה).

תעשיית השירותים והציוד הרפואי

דרום קוריאה משקיעה את הסך הנמוך ביותר מבין חברות ה-OECD בשירותי רפואה (6.5% מהתמ"ג).

דרום קוריאה מייבאת ציוד רפואי מתקדם, והוא מהווה כ - 60% מגודל השוק. הספקיות העיקריות הן ארה"ב, יפן והאיחוד האירופי. גודל השוק מוערך ב - 2008 בכ - 4 מיליארד דולר, היבוא נאמד ב - 2008 בכ - 2.4 מיליארד דולר, גדל ב - 17% לעומת שנה הקודמת ויצוא נאמד בכ - 1.3 מיליארד דולר, גדל ב - 31% לעומת אשתקד. העובדה כי רופאים רבים בקוריאה הינם בוגרי אוניברסיטאות בארה"ב ובאיחוד בשילוב עם הזדקנות מהירה של האוכלוסייה גורמים לעליות בביקוש ליבוא הציוד ממדינות האיחוד וארה"ב. יבוא ציוד רפואי מצריך אישורים מתאימים ובדיקות ליעילות ובטיחות.

בשנת 2013, צפוי להיפתח בית החולים הראשון ב - FEZ - Free Economic Zone, בית החולים צפוי להיבנות בסטנדרט עולמי, שיכלול 600-800 מיטות. הפרויקט ימומן ע"י הון זר, דבר שיאפשר לחברות זרות הזדמנות חדירה לשוק המקומי ע"י אספקת ציוד ומכשור רפואי איכותי.

בנוסף לכך, קוריאה משווקת עצמה כמרכז לתיירות רפואית באסיה. בשנת 2010 חתמה קוריאה על הסכם עם איחוד האמירויות לפיה טיפולים רפואיים של אזרחי האיחוד יבוצעו בקוריאה. קוריאה מקווה למשוך 13,000 חולים בשנה לטיפולים רפואיים בקוריאה, בעיקר בתחום הניתוחים הפלסטיים ולצורך כך ממשלת קוריאה השקיעה 925 מיליון דולר ושינתה את מסגרת המס לפטור על טיפולים אלו לזרים.

איכות הסביבה

עם הצמיחה הכלכלית של השנים האחרונות במשק הקוריאני, התפתח סקטור של שמירה על איכות הסביבה וטכנולוגיות "ירוקות". הממשלה חוזה שבעתיד הענף יספק מקומות עבודה רבים ויקל על כלכלת המדינה בהתמודדות עם המשבר הנוכחי. בפברואר 2009 הממשל הקוריאני החל פרוייקט לאומי המכונה "Korea's Green Growth" המתמודד עם האתגרים הסביבתיים בתחום האנרגיה המים ופליטת גזים רעילים וכיצד קוריאה תהיה מובילה עולמית בתחום איכות הסביבה. זוהי תכנית 5 שנתית המטפלת בתקינה ופרוייקטים ירוקים. הראשון שבהם הוא "פרוייקט 4 הנהרות" המרחיב את מאגרי המים של קוריאה ואיכותם וכן נוגע בנושא אנרגיה, הובלה וטיהור מים. הפרוייקט בעלות של 13.5 מיליארד דולר.

ממשלת קוריאה שותפה פעילה בשוק איכות הסביבה המקומי, כמפקחת רגולטורית וכן כצרכנית השנייה בגודלה במדינה (אחרי ענף התעשייה). המרכזים הממשלתיים מפורסמים באתר הרשמי של ממשלת דרום קוריאה (Korean government procurement - PPS).

בכדי לחדור לשוק המקומי מומלץ לחבור לחברות מקומיות המקיימות מסחר שוטף בשוק המקומי, וכן מודעות לשינויים הרגולאטורים בתחום השוק המקומי.

בוועידת קופנהאגן בדצמבר 2009 הודיע נשיא קוריאה כי יקים ארגון Global Green Growth Institute שיסייע לממשלות לתכנן ולהקים תכניות לאומיות "לצמיחה ירוקה". בנוסף התחייב הנשיא לצמצם את פליטת ה- CO2 של קוריאה ב- 4% עד שנת 2020 בהתייחס לנתוני 2005.

המסגרת הפעילות בין ישראל וקוריאה בתחום איכות הסביבה, השר הקוריאני לאיכות הסביבה ביקור בישראל ב- 2008 ובנובמבר 2009 חתמו המדינות על מזכר הבנות לשיתוף פעולה בתחום המים. ההסכם המאגד בתוכו קבוצת עבודה לשת"פ במגוון תחומים סביב תעשיית המים הכוללים תקינה, טכנולוגיות, אקדמיה ומחקר ופיתוח. בנוסף, בפברואר 2011 הגיעה לישראל לראשונה משלחת קוריאנית לכנס "אילת-אילות" בתחום האנרגיה ובנובמבר 2011 הגיע לישראל משלחת גדולה מקוריאה בתחום המים, אנרגיה וקליניטק.

הנספחות המסחרית של משרד התמ"ת מתכננת לתאם הגעת של משלחת נוספת מקוריאה בתחום האנרגיה בנובמבר 2012 לכנס "אילת-אילות".

ציוד ושירותי אינטרנט אלחוטי

בשנת 2009 שיעור החדירה של שירותי אינטרנט בפס הרחב הגיע לכ- 92% מכלל 15.4 מיליון משקי הבית. עובדה זו גורמת לחברות הפועלות בענף לחפש אחרי שירותי תוכן חדישים ויצירת שירותי ערך מוסף חדשים כגון שירותי אינטרנט אלחוטי בטכנולוגיות הפס הרחב ופורטל שידורי טלוויזיה אינטרנטי (IPTV). בקוריאה קיימות שתי קטגוריות גלישה באינטרנט: בסיס קבוע WLAN וגלישה סלולארית. בדצמבר 2008 KCC (Korea Communications Commission) אישרה את הכנסת שירותי ה- VoIP (Voice over Internet Protocol). בנוסף, KCC מתכננת להשקיע כמיליארד דולר בפריסת רשת ULTRA BROADBAND עד שנת 2013.

במדד התחרותיות, ה- GCI, מדורגת קוריאה במקום ה- 7 במספר מנ"י האינטרנט בפס רחב ובמקום ה- 9 במספר משתמשי האינטרנט.

כניסתם הדרמטית של סמארטפונים לשוק הקוריאני (20 מיליון משתמשים, נכון לנובמבר 2011) יצרה עומד רב על מערכות ניתוב האינטרנט. לצורך התמודדות עם עומס אקוטי זה רשתות הסלולאר הקוריאניות התקינו בערים מרכזיות עשרות אלפי ראוטרים. נושא טיוב המידע ובקרה רלוונטי מאוד לחברות ישראליות בקוריאה.

כניסתה המסיבית של רשת ה-LTE בקוריאה, אשר הייתה הראשונה ליישם אותה בעולם, הגדילה את החדירה של האינטרנט הסופר-מהיר לצרכני הסמארטפונים באופן שמשנה את הצרכים בתחום התוכן.

תעשיית ה-IT

שמה של קוריאה בתחום התקשורת האלחוטית ושירותי האינטרנט בעולם הביא לגידול ניכר בביקושים לתוכנות בייחוד לתוכנות מתקדמות ומקצועיות. למרות המשבר הכלכלי, הענף צפוי להמשיך ולהתרחב ולרשום צמיחה של כ-5% בשל ביקוש מתמשך לשירותי ה-IT והתוכנות. הזרם החדש בענף השירותים הוא היצע שירותים אינטראקטיביים און-ליין. אופן רכישת תוכנות המחשב נע מרכישות מסורתיות לרכישות באמצעות האינטרנט.

הביקוש לתוכנות המחשב ממשיך לגדול יחד עם התפתחות תשתיות ה-IT במדינה, שירותי E-GOVERNMENT וסקטור הטלקומוניקציה. בחמש השנים הקרובות קצב הגידול לביקוש לתוכנות המחשב צפוי לעמוד על כ-7% בשנה. היבואניות העיקריות של התוכנות לשוק הקוריאני הינן חברות אמריקאיות (יותר מ-80% מהיבוא).

התקדמות טכנולוגית נמצאת עדיין אחרי זו של ארה"ב או יפן. לכן, חברות מקומיות שואפות להתחבר לקונצרנים גלובליים בכל תחום שירותי ה-IT.

התעשייה הביטחונית

דרום קוריאה בעלת הכוח הצבאי השישי בגודלו בעולם ומהווה בעלת ברית חשובה של ארה"ב לשמירת יציבות ושלום בצפון מזרח אסיה. דרום קוריאה פועלת בשנים האחרונות לשדרוג כוחות הביטחון שלה בהתאם לחוזקה הכלכלי. שדרוג ושיפור המערך הצבאי דורשים השקעה מסיבית. רוב יבוא התעשייה מקורו בארה"ב אך התחרות מצד מדינות אירופה כגון גרמניה, צרפת ובריטניה ומצדה ישראל תופסת תאוצה.

בתחום הביטחון האזרחי (HLS), המוכנות הקוריאנית נמוכה מאשר זו של אירופה וארה"ב בשל רמת איום נמוכה יותר, אך עם זאת, בתחום מערכות ביטחון לרשתות מידע יש התעניינות גוברת בשל מקרי פריצה שהתגלו במערכות פיננסיות שאר מקורן בגורמים עוינים מצפון קוריאה או סין.

ציוד ושירותי אבטחה

גודל שוק ציוד ושירותי אבטחה צפוי לגדול עד כ-3 מיליארד דולר בשנת 2010. מכירות הענף הסתכם בכ-1.3 מיליארד דולר בשנת 2009, גדל בכ-110 מיליון דולר לעומת השנה הקודמת. שירותי שמירה וציוד השמירה מהווה כ-45% מהענף, ציוד CCTV/DVD לפיקוח מהווה כ-32% מהענף וציוד לבקרת הכניסה כ-12%.

היבואנית העיקרית בענף הינה ארה"ב. חברות קוריאניות רבות מחפשות שיתוף פעולה עם חברות זרות בתחום בעיקר בשל מחסור בטכנולוגיות מתקדמות. תעשייה מקומית לייצור ציוד האבטחה מפגרת אחרי רוב התעשיות של חברות NATO, בייחוד בייצור ציוד בטכנולוגיות מתקדמות.

העובדה שקוריאה תארח בשנת 2014 את משחקי אסיה, ולאור זכייתה באירוח אולימפיאדת החורף ב-2018, הצפי הוא שהקוריאנים יתעניינו יותר בתחום ציוד ושירותי אבטחה, בראש ובראשונה לאור רצונם לעמוד בתקן העולמי.

ענף הקוסמטיקה

עם כניסת נשים למעגל העבודה בדרום קוריאה החל להתפתח ענף הקוסמטיקה. בשנים האחרונות האוכלוסייה הנשית הושפעה רבות מהאופנות המערביות והזרם החדש של מודעות לבריאות וביקוש למוצרי קוסמטיקה טבעיים. הוצאות של נשים בקוריאה למוצרי קוסמטיקה פר נפש משתוות לאלו של נשים ביפן וצרפת. כמו כן, האוכלוסייה הגברית המהווה גם היא לקוח חשוב בשוק הקוסמטיקה. גודל שוק מוצרי הקוסמטיקה בשנת 2009 הסתכם בכ - 6.7 מיליארד דולר, יצוא הענף הסתכם בכ - 416 מיליון דולר ויבוא הענף הסתכם בכ - 703 מיליון דולר. בשנת 2010 הייתה עליה בגודל השוק שהגיע לסך של - 735 מיליון דולר.

יחד עם עלייה ברמת החיים, גדל הביקוש למוצרים "ירוקים" ומוצרים טבעיים. שתי נישות בעלות פוטנציאל מרבי בענף הן מוצרי קוסמטיקה זולים ומוצרי קוסמטיקה יוקרתיים.

כעת בדרום קוריאה פועלות שלוש רשתות קוסמטיקה עיקריות: GS Watson's - W-Store, Olive Young. בעקבות תלונות רבות של חברות על תהליך יבוא ארוך ומסורבל, ממשלת קוריאה הכריזה על הגדלת התקציב ומצבת העובדים לבדיקה ואישור של מוצרי קוסמטיקה מיובאים. קוריאה הנה שוק אטרקטיבי למוצרי קוסמטיקה הן מבחינת הדרישה המקומית והן מבחינת מחירי השוק אך התחרות בכניסה לשוק היא קשה לחברות ישראליות, על אף איכותם הגבוהה של המוצרים שיהראליים, והתהליך הרגולטורי עדיין מסורבל.

ענף הבניה

חברות קוריאניות רבות בתחום הבנייה לא רק לוקחות על עצמן פרויקטים בקוריאה, אלא גם באסיה, המזרח-התיכון, אפריקה ואמריקה הלטינית.

חברות בנייה ותשתיות כגון Hyundai E&C, Ssanyong E&C, KEPCO E&C, Samsung C&T, SK E&C ועוד בונות פרויקטים של בנייה ציבורית, מתקני תשתיות (בעיקר כורים גרעיניים), מפעלים ומתקני התפלה וטיפול בשפכים ברחבי העולם.

בנובמבר 2011 הגיעו לתערכת "ווטק" מספר חברות גדולות בתחומי הבנייה על מנת ללמוד מהניסיון הישראלי ומפתרונות ישראלים לתחומי האנרגיה והמים.

תרבות עסקית בקוריאה

רקע - קוריאה הייתה סגורה בפני זרים במשך תקופה ארוכה, וכיום עומדת בפני תהליך של פתיחה הדרגתית ופתיחות הולכת וגדלה למערב. למרות זאת, מספר הזרים במדינה אינו רב וההשפעה המערבית בתחומים אחדים עדיין מועטה.

בקוריאה קיים הבדל עצום בין המבוגרים לבין הדור הצעיר, במיוחד בכל הקשור לתרבות ולעשיית עסקים. הצעירים, עד גיל 40, פתוחים יותר לשינויים מהמערב, בעוד שהמבוגרים שמרנים יותר. כיוון שהמבוגרים עדיין שולטים בתפקידי המפתח במדינה, השמרנות ניכרת בתחומים רבים.

פגישות עסקים - במפגש עם קוריאנים, בזמן אמירת השלום - נהוג לקוד קידה קלה (תנועה קלה עם הראש מספיקה). במפגש ראשון נהוג להחליף כרטיסי ביקור שאותם מגישים עם 2 הידיים. בכל פגישה כדאי להיות מצויידיים בכרטיסי ביקור באנגלית ואם אפשר - גם בקוריאנית. לפגישות עסקיות כדאי להגיע תמיד לבושים בחליפה ועניבה, להקפיד על מראה מסודר (תספורת, גילוח, בגדים מגוהצים, נעלים מצוחצחות). הקוריאנים מייחסים חשיבות רבה למראה החיצוני. כמין, מראה חיצוני מסמל גם סטטוס.

סטטוס - הקוריאנים מייחסים חשיבות רבה לסטטוס חברתי ועסקי. נהוג לתת כבוד לבכירים (מנהג שמקורו בקונפוציוניזם). כמו כן, כדאי לזכור שבעת פניה לחברה קוריאנית, יתכן מצב שבו העובד הזוטר מהסס לפנות לממונים עליו ולכן קבלת החלטות מתעכבת.

גמישות - במשא ומתן עם חברה קוריאנית כדאי להיות סובלניים. ברוב המקרים הפעלת לחץ עלולה לגרום נזק ולהביא לתוצאה הפוכה.

המנעות מקונפליקטים והבעת כעס - הקוריאנים נוהגים באיפוק, ומשתדלים להמנע ממצב של קונפליקט. הבעת כעס או התפרצות נחשבות תגובות לא מנומסות, ובכל מקרה עדיף לנסות לפתור מצב של חילוקי דעות באמצעות פשרה וחיוך.

מבוכה ו"LOSE FACE" - הקוריאנים משתדלים להמנע ממצבי מבוכה, וכדאי להמנע מלהביא אותם במבוכה או לגרום להם לאבד את כבודם. בכל מקרה עדיף תמיד מצב שבו כולם יוצאים מנצחים. נהוג להשתמש במתווך (צד שלישי, ששני הצדדים סומכים עליו) על מנת לעקוף מצבים רגישים וכן לתת לצד השני נתיב לנסיגה מבלי שיאבד את כבודו.

הקוריאנים אינם אוהבים לנהל שיחות חשובות בטלפון, ולכן במקרים אלו עדיף לקיים פגישות פנים אל פנים.

ארוחות עסקים, שתיית אלכוהול וקריוקי מהווים חלק חשוב ובלתי נפרד מחיי העסקים בקוריאה.

הקוריאנים אוהבים לפתח קשר אישי במקביל לקשר העסקי, ועושים זאת על - ידי ארוחות עסקיות ושתיית אלכוהול בצוותא.

נהוג קודם כל לאכול או לשתות, לפתח שיחה, ורק אחר כך לדון בענייני עסקים. כדאי לפתח קשרים חברתיים טובים עם איש עסקים קוריאני לפני שניגשים לדבר על עסקים. בעת שתיית אלכוהול, לא נהוג שאדם מוזג לעצמו, ובמזיגה לאחרים הוא מביע את הכבוד שהוא רוחש להם. כשהמארח מוזג לך משקה, נהוג להרים את הכוס מעט ביד ימין. אחרי שמזג לכל המשתתפים, אתה יכול לכבד אותו במזיגה לכוסו שלו.

במידה ואורח לא מעוניין לשתות משקאות חריפים, הוא ישאיר את הכוס שלו מלאה והרמז ייקלט ע"י המארחים.

התשלום בארוחות עסקיות נעשה בדרך כלל על - ידי איש אחד - המארח. לא מקובל לחלק את התשלום בין הסועדים. במקרה שהוזמנת - הודה למארח, ודאג להיות זה שמזמין בפעם הבאה שתפגשו.

הקוריאנים נאמנים לקשרים אישיים יותר מאשר לחוזים כתובים, ולכן אין להסתמך רק על חוזים.

התשובות "כן" ו "לא" אינן תמיד חד משמעיות. המשמעות של "כן" יכולה להיות גם "אני מבין אותך" או "אני אשתדל". לעיתים במקום תשובה שלילית תשמע "אני לא יכול" או אפילו לא תקבל תשובה כלל. למשל, איש עסקים קוריאני יעדיף לא לענות ל - E-MAIL אם תשובתו שלילית או שהתשובה לא תואמת את ציפיותך.

שפה - יותר ויותר קוריאנים מדברים אנגלית. עם זאת, צריך לקחת בחשבון שלא כולם שולטים היטב בשפה. לכן כדאי לדבר לאט, בצורה ברורה ובשפה פשוטה. כדאי לחזור במהלך השיחה על מילות מפתח ואף לרשום אותן. כמו כן, כדאי לחזור ולסכם בכתב נקודות שהועלו וסוכמו, כדי להבטיח שהובנו כהלכה על - ידי שני הצדדים.

כללי - הקוריאנים מעריכים כל מאמץ להבין את תרבותם: אכילת KIMCHI (המאכל הלאומי: כרוב כבוש חריף) או מאכלים קוריאנים אחרים, שתית SOJU (המשקה החריף הלאומי) שימוש נכון במקלות אכילה (-CHOP STICKS), ואמירת "שלום" (ANNYONG-HASSHIMNIKKA) או "תודה" (KAMSA-HAMNIDA) יוערכו במידה רבה ויעזרו לשבור את הקרח במפגש ראשון.

הקוריאנים נוהגים לשאול שאלות אישיות רבות מתוך סקרנות, במיוחד במפגש ראשון. כך הם יוצרים קשר אישי ומראים אכפתיות. מבחינתם, אין בכך חוסר טקט, גם אם הם שואלים אותך לגבי גילך או המצב המשפחתי שלך. במקרה שאינך רוצה לענות - אפשר להסיט בעדינות את נושא השיחה לאפיקים אחרים. אין לבטא בקורתיות כלפי קוריאנים בצורה ישירה.

העברת חפצים (נתינת מתנות, החלפת כרטיסי ביקור, מזיגת משקאות וכו') נעשית ביד ימין, ולהבעת כבוד רב יותר תיעשה בשתי הידיים יחד (יד שמאל תומכת ביד ימין).

חליצת נעלים - נהוגה בבתים פרטיים ובמסעדות קוריאניות מסורתיות.

ישיבה על הרצפה - במסעדות מסורתיות. גברים יושבים ישיבה מזרחית. (נשים יושבות כשרגליהן מקופלות תחתן).

תשר - לא נהוג להשאיר טיפ. במסעדות יוקרה לעיתים מתווסף מס שירות באופן אוטומטי לחשבון.

המאכלים הקוריאנים חריפים בדרך כלל ומתובלים בשום. המאכלים השכיחים: בשר על האש (BULGOGI או KALBI) מרק בשר (KALBI-TANG) ותבשיל אורז, ירקות וביצה (BIBIMPAP). אחד המאכלים שאינם חריפים הוא מרק עוף ממולא באורז (SAMGETANG) ומרבים באכילתו דווקא בקיץ. מאכלי ים ודגים נפוצים מאוד, ביניהם צלופחים, תמנונים וחסילונים.

מזון כשר לא ניתן למצוא במסעדות בקוריאה, ובמידה ואורח מעוניין לרכוש מזון כשר, עליו ליצור קשר מראש עם בית חב"ד (הרב אושר ליצמן) בטלפון +82-10-7730-3770

תחביבים ותחומי עניין פופולאריים בקרב הקוריאנים: הליכה בהרים, גולף, קריוקי.

ככלל, התרבות הקוריאנית דורשת הבנה מעמיקה ולימוד לאורך זמן. בפעילות עסקית בקוריאה מומלץ תמיד להשתמש בסיוע של גורם מקומי שיוכל לסייע ולפרש את הקורה במציאות למונחים מערביים. עשיית טעויות פשוטות יחסית בשל אי הידיעה עשויות להסתיים בתשלום מחיר גבוה ביחסים עם גורם עסקי זה או אחר אשר תיקונם עשוי לדרוש מאמצים רבים ובעיקר זמן רב.

דרום קוריאה – יציאה מהמשבר הכלכלי

דרום קוריאה נפגעה קשות בכניסה למשבר הכלכלי העולמי של 2008-2009 בעיקר עקב יחסיה האינטימיים עם הכלכלה האמריקאית והיותה מדינה מכוונת יצוא. אך קוריאה תקפה משבר זה עם בטחון פסיכולוגי ומומנטום חזק של ידיעה שהיא תוכל לצאת מהמשבר, למודת יציאתה המוצלחת ממשבר ה- IMF ב- 1997.

הכלכלה הקוריאנית התאוששה באופן מרשים בשנה האחרונה לאחר צמצום החריף של רזרוות ההון במדינה ומפולת דרמטית בביקושים לייצוא שחוותה בסוף השנה שעברה. הרשויות הקוריאניות הגיבו בצורה תקיפה ומקיפה בתגובה פיסקלית ומוניטרית, שעזרו לסלול את הדרך להתאוששות. ההתאוששות כיום מובלת יותר ויותר על ידי דרישה גדלה מהמגזר הפרטי. הפעילות הכלכלית צפויה לגדול ב-0.25 אחוז ב- 2009 כולה וצפויה לצמוח בשיעור של 4.5 בשנת 2010. עדיין צפוי רפיון בשוק העבודה אך הלחצים האינפלציוניים צפויים להשאר מתונים במהלך 2010 על פי ההערכות.

התחזית ל- 2010 היא של צמיחה ניכרת אך עדין קיימים סיכונים. סיכונים אילו נובעים בעיקר מהצמיחה איטית מידי של שותפי הסחר הגדולים של קוריאה מצד אחד יחד עם הסיכונים של צמיחה מהירה מאד של שותפי הסחר של קוריאה בשווקים המתעוררים מהצד השני.

אי וודאות זו בצמיחה הכלכלית גורמת כיום למתווי המדיניות בקוריאה לנסות וליצור איזון בין שמירה על מוכנות לקראת היחלשות כלכלית נוספת לבין תהליך מובנה של נורמליזציה במדיניות, תוך הגעת השוק חזרה למצב מאוזן וצומח עצמאית. ממשלת קוריאה תתאים את המדיניות הפיסקלית ב- 2010 לקצב וחוסן הצמיחה. הממשלה תכונן למדיניות של צמצום הדרגתי בתכניות התמיכה בשוק הפיננסי גורם שיהווה סיכון נוסף בשנה זו אך במידת הצורך תהיה מוכנה לבצע הוצאות תקציביות בשלבים מוקדמים יותר על מנת להזרים כסף לשוק ולשמור על חוסן תהליך הצמיחה.

ניתן לסכם כי המערכת הפיננסית הקוריאנית שרדה את הסערה הפיננסית העולמית היטב. הבנקים נשארו חזקים דיים והתנאים בשוק הפיננסי חוזרים לנורמליזציה. נסיגה מדודה מתמיכה תקציבית בעסקים קטנים ובינוניים יסייעו להעביר תמריצים נוספים למקומות נדרשים אחרים במגזר הפרטי.

ישראל וקוריאה סוחרות בעיקר בטכנולוגיות חדשניות שהן על פי רוב טכנולוגיות תומכות צמיחה, כגון רכיבים למוצרי אלקטרוניקה אותן מייצאת קוריאה ומוצרי הייטק אחרים. יש להניח כי התאוששות היצוא הישראלי לקוריאה יגבר בעתיד הקרוב על התאוששות היצוא הקוריאני לישראל והביקוש למוצרים ישראליים ישאר קשיח באופו יחסי, בעיקר בתחומי ה- טק.

פרטי התקשרות
הנספחות הכלכלית של משרד התמ"ת בסיאול

Economic Department, Embassy of Israel
Seoul, South Korea

Address: 18F Cheonggye 11 building, 149 Seorin-Dong,
Jongno-Gu, Seoul, 110-726 Korea

Tel: +82-2-723-6121

Fax: +82-2-739-9963

Email: korea@israeltrade.gov.il

Web site: www.israeltrade.gov.il/korea

Blog (Korean): <http://itrade.gov.il/korea/>